

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

DO PROJEKTU

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GMINY NOWE MIASTO NAD WARTĄ

DLA TERENÓW W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM CHWAŁĘCIN – ETAP I

Kierownik opracowania:

dr Krzysztof Pyszny

Autorzy:

Bartosz Bartkowiak

dr Krzysztof Pyszny

dr inż. Rafał Wróżyński

Ryszard Kajetańczyk

23 lutego 2026 r.

SPIS TREŚCI:

1. Wprowadzenie	3
1.1. Cel opracowania.....	3
1.2. Zakres prognozy	3
1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania	5
1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie	6
1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu.....	9
1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu	11
1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	16
2. Analiza i ocena stanu środowiska na obszarze objętym projektem.....	18
2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu	18
2.2. Krajobraz	19
2.3. Budowa geologiczna	19
2.4. Gleby	19
2.5. Wody podziemne	19
2.6. Wody powierzchniowe	20
2.7. Klimat	21
2.8. Jakość powietrza atmosferycznego.....	21
2.9. Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna	21
2.9.1. Szata roślinna.....	25
2.9.2. Fauna.....	26
2.9.3. Formy ochrony przyrody.....	26
2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	28
3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	28
4. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń projektu	30
5. Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z ustaleń projektu	31
6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko skutków realizacji ustaleń analizowanego dokumentu	32
6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu	32
6.2. Wody podziemne	32
6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi.....	33
6.4. Wody powierzchniowe	34
6.5. Powietrze i klimat akustyczny	35
6.6. Krajobraz	36
6.7. Formy ochrony przyrody, flora, fauna	37
6.7.1. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody	38
6.8. Zasoby naturalne	38
6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	39
6.10. Oddziaływanie na ludzi	39
6.11. Dobra materialne.....	39
6.12. Gospodarka odpadami.....	40
6.13. Klimat	40
6.14. Ocena oddziaływania – synteza	40
7. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie jeśli stwierdzono występowanie znaczących negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000	42
8. Napotkane trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	43
9. Proponowane rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000.....	43
10. Oddziaływanie transgraniczne	43
11. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu.....	44
12. Podsumowanie i wnioski	45
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	46

1. WPROWADZENIE

1.1. Cel opracowania

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.). Prognoza dotyczy **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I**.

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak ustalenia powyższego dokumentu wpłyną na poszczególne komponenty środowiska i na środowisko jako całość.

Prognoza wraz z tekstem projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie poddana konsultacjom społecznym oraz będzie przedmiotem opiniowania przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej.

1.2. Zakres prognozy

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.), pisma RDOŚ w Poznaniu znak WOO-III.411.513.2024.PW.1 oraz pisma Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej znak ON-NS.9011.440.2024. W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
 - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
 - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;

- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
 - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
 - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

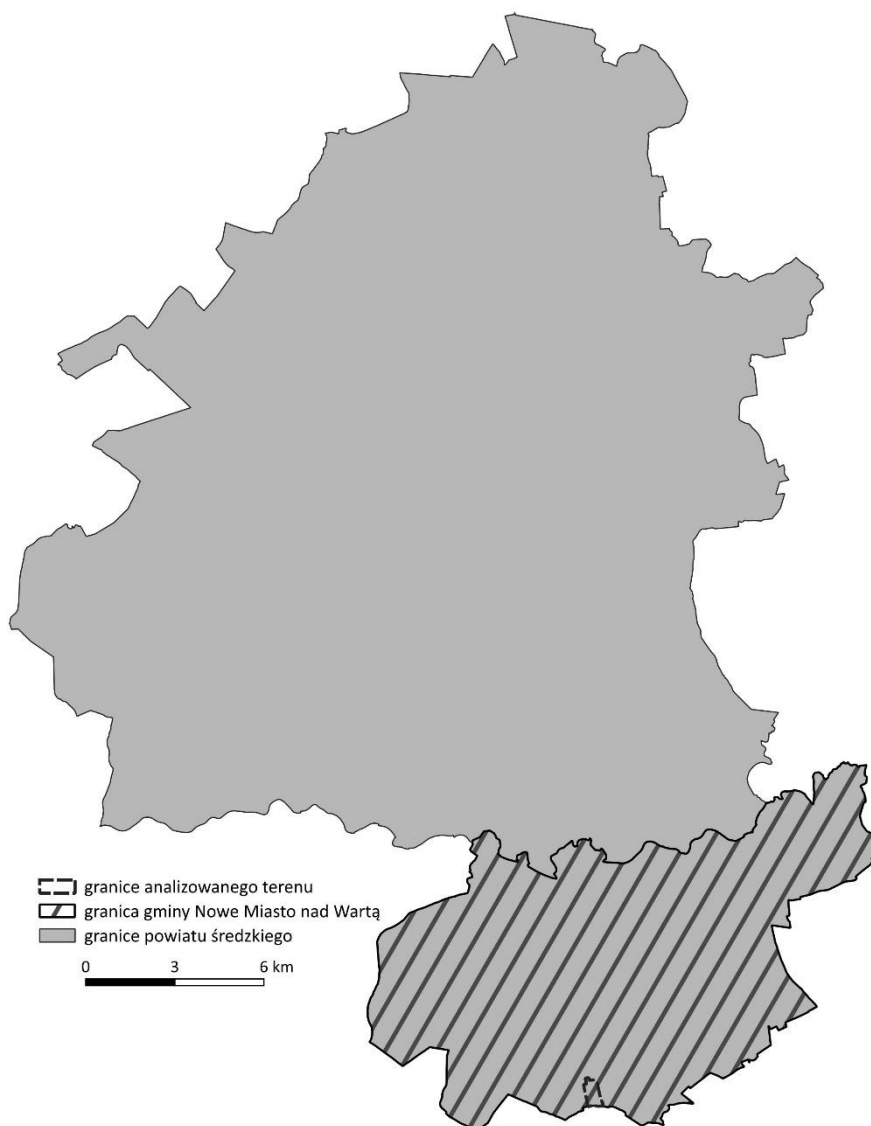
Prognoza obejmuje obszar objęty ustaleniami projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń dokumentu. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.3. Wykorzystane akty prawne i opracowania

1. Chmielewski, T., Myga-Piątek, U., Solon, J. 2015. Typologia aktualnych krajobrazów Polski. Przegląd Geograficzny, 87(3), 377-408.
2. Gumiński R. 1951, Meteorologia i klimatologia dla rolników.
3. Woś, A. 1993. Regiony klimatyczne Polski w świetle częstości występowania różnych typów pogody. Zeszyty Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN.
4. Zielony, R., Kliczkowska, A. (2012). Regionalizacja przyrodniczo-leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych.
5. Interpretacja wyników monitoringu operacyjnego, ocena stanu chemicznego oraz przygotowanie opracowania o stanie chemicznym jednolitych części wód powierzchniowych zagrożonych nieosiągnięciem dobrego stanu według danych z 2017 r., Warszawa, 2018 r.
6. Jasiewicz C., Baran A. 2006. Rolnicze źródła zanieczyszczenia wód – biogeny.” Journal of Elementology, 11.3.
7. Kondracki J. 2002: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
8. Richling A., Solon J., 1996. Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa.
9. Mapa hydrograficznego podziału Polski.
10. Mapy topograficzne w skali 1:10 000.
11. Mapy topograficzne w skali 1:50 000.
12. Mapa Sozologiczna Polski w skali 1:50 000 wraz z komentarzem.
13. Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1:50 000 wraz z komentarzem.
14. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000.
15. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.
16. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Wielkopolskiego.
17. Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030.
18. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim raport wojewódzki za rok 2024,
19. Atlas klimatu Polski (1991-2020),
20. Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej, 2020 r.
21. Zrównoważona Europa 2030.
22. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowe Miasto nad Wartą.
23. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I.
24. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112).
25. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1311),
26. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148)
27. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).
28. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2025 poz. 733).
29. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).
30. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.).
31. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2024 poz. 1292).
32. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.).
33. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2024 poz. 1130 ze zm.).
34. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2024 poz. 82.).
35. Ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.).
36. Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny - <http://stat.gov.pl/bdl>.
37. www.codgik.gov.pl
38. <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>
39. www.geoportal.gov.pl
40. www.geoserwis.gdos.gov.pl
41. www.mapa.korytarze.pl
42. www.nid.pl
43. <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy#>
44. <http://mjwp.gios.gov.pl/>

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i dotychczasowe użytkowanie

Niniejsza prognoza dotyczy terenu położonego w powiecie średzkim, w gminie Nowe Miasto nad Wartą, w obrębie Chwałęcín, o powierzchni ok. 41,26 ha, objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín, gminie Nowe Miasto nad Wartą (ryc. 1.).

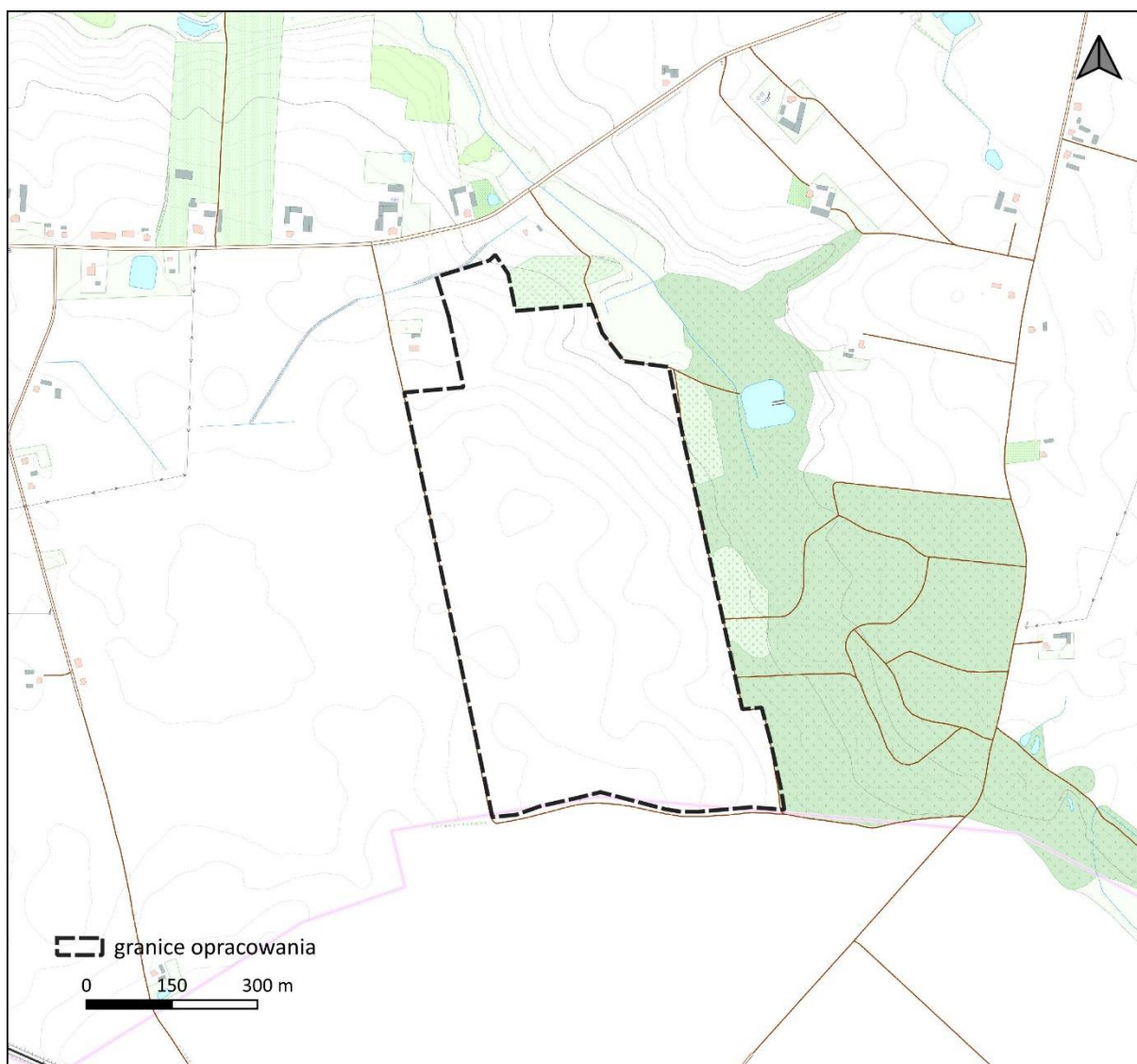

Ryc. 1. Lokalizacja obszaru objętego prognozą (źródło: opracowanie własne)

Gmina Nowe Miasto nad Wartą jest gminą wiejską i znajduje się w centralnej części województwa wielkopolskiego, w południowej części powiatu średzkiego. Od strony północnej gmina graniczy z gminą Krzykosy, od strony wschodniej z gminą Żerków oraz Miłosław. Od południa sąsiedztwo stanowią gminy Jarocin i Jaraczewo, natomiast od zachodu gmina Książ Wielkopolski. W skład gminy wchodzi 20 sołectw: Boguszyn, Boguszynek, Chocicza, Chromiec, Chwałęcín, Dębno, Klęka, Kolniczki, Kruczynek,

Kruczyn, Komorze, Michałów, Nowe Miasto nad Wartą, Radliniec, Rogusko, Skoraczew, Stramnice, Szyplów, Wolica Kozia, Wolica Pusta. Przez Gminę przebiega droga krajowa nr 11|15 oraz wojewódzka nr 436. Gmina obszarowo zajmuje 118,4 km². W strukturze użytkowania gminy Nowe Miasto nad Wartą przeważają użytki rolne (ok. 64%).

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest na południe od drogi powiatowej nr 3680P, gdzie jego północną granicę stanowi rów melioracyjny. Wschodnia część terenu objętego objektem planu sąsiaduje z niewielkim kompleksem leśnym (ryc. 2.). Południowa granica obszaru opracowania przebiega zgodnie z południową granicą gminy Nowe Miasto nad Wartą. W północno-zachodnim fragmencie obszaru opracowania sąsiedztwo pełni teren zabudowy zagrodowej.

Ryc. 2. Obszar opracowania (źródło: opracowanie własne.)

Ryc. 3. Obszar opracowania na tle ortofotomapy (źródło: opracowanie własne)

Obszar opracowania stanowią głównie grunty rolne klasy IVa. Ponadto w granicach opracowania licznie występują grunty klas chronionych RIIIb, a także grunty słabe klasy V.

W obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą, ustanowionego Uchwałą Nr XLII/247/2014 z dnia a 29 maja 2014 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą, w zakresie nieruchomości położonych w miejscowości Wolica Pusta, analizowany obszar oznaczony jest jako obszary, które mogą być przeznaczone pod rozwój przestrzenny jednostek osadniczych, z uwzględnieniem ochrony gruntów rolnych wyższej bonitacji. Tereny te należą zarazem do gleb wysokich klas wyłączonych z zabudowy. Obszar opracowania w przeważającej części pokrywa złożę gazu ziemnego Chwałęcín (GZ 20452).

1.5. Ustalenia analizowanego dokumentu

Głównym celem i przedmiotem miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia oraz zasad zagospodarowania terenu położonego w gminie Lewin Brzeski w obrębie Sarny Małe i Stroszowice. Projekt planu ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku symbolem **1R** – teren rolnictwa, oznaczony na rysunku symbolem 1R.

Cele analizowanego dokumentu są zgodne ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowe Miasto nad Wartą. Analizowany dokument w swoich ustaleniach jest powiązany z dokumentami wyższego szczebla wymienionymi w rozdziale 1.6 niniejszej prognozy.

Analizowany dokument ma za zadanie jednoznacznie określić przeznaczenie terenu. Plan określi zapisy dotyczące szczegółowego zagospodarowania przedmiotowego terenu, określi dopuszczalne parametry planowanych obiektów budowlanych, a także rozwiązania dotyczące infrastruktury technicznej.

Projekt planu wprowadza następujące ograniczenia i wskazania w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego ustalono dopuszczenie wydzielenia działek pod lokalizację urządzeń i obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, stosownie do potrzeb.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustalono:

- 1) zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz realizację nasadzeń nowych zadrzewień i zakrzewień, z uwzględnieniem gatunków rodzimych.
- 2) w zakresie gospodarki odpadami: gromadzenie i segregację odpadów w miejscach ich powstawania oraz ich dalsze zagospodarowanie zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i z przepisami odrębnymi.
- 3) na terenach rolniczych należy zachować zasady dobrej praktyki rolniczej oraz zasady określone w przepisach odrębnych,
- 4) zbędne masy ziemne powstające w czasie realizacji inwestycji należy zagospodarować zgodnie z przepisami odrębnymi.
- 5) zakaz lokalizacji nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, określonych w przepisach prawa ochrony środowiska, za wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustalono:

- 1) na obszarze planu występują zewidencjonowane stanowiska archeologiczne: obszar AZP 60-32/48, AZP 60-32/44 dla których ustala się ochronę konserwatorską zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;

- 2) jeśli w trakcie prowadzenia budowlanych robót ziemnych zostanie odkryty obiekt będący przedmiotem, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, inwestor zobowiązany jest niezwłocznie zgłosić ten fakt do właściwego organu do spraw ochrony zabytków, a znalezisko zabezpieczyć przed zniszczeniem, stosownie do przepisów odrębnych.

Nie ustalono wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu oznaczonego na rysunku planu symbolem 1R ustalono:

- 1) podziały nieruchomości należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 2) warunki zabudowy i sposób zagospodarowania terenu:
 1. ustala się zakaz lokalizacji budynków oraz budowli z zastrzeżeniem pkt 2, lit. b,
 2. dopuszcza się lokalizację stawów rybnych i innych zbiorników wodnych, służących potrzebom rolnictwa, zgodnie z przepisami odrębnymi, przy zachowaniu minimalnych odległości od dróg publicznych i terenów kolejowych zlokalizowanych poza obszarem opracowania planu oraz od lasów zlokalizowanych na terenie planu oraz poza obszarem opracowania planu,
 3. dopuszcza się lokalizację sieci infrastruktury technicznej i urządzeń z nimi związanych, w tym urządzeń melioracyjnych, pod warunkiem zachowania przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- 3) zasady obsługi w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej – zgodnie z §14.

Nie ustalono wymagań w zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ze względu na brak terenów i obiektów wymagających takich ustaleń.

Nie ustalono wymagań w zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy ustala się:

- 1) obowiązek zapewnienia właściwych warunków ochrony przeciwpożarowej oraz możliwości prowadzenia działań ratowniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 2) teren planu zlokalizowany jest częściowo w granicach udokumentowanego złoża gazu ziemnego Chwałęcín nr 20452,

- 3) teren planu obejmuje koncesja nr 29/2001/ł z dnia 08.05.2017 r. na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego oraz wydobywanie ropy naftowej i gazu ziemnego ze złóż w obszarze „Śrem-Jarocin”, ważna do dnia 08.05.2047 r. udzielona przez Ministra Środowiska na rzecz PGNiG S.A. w Warszawie (obecnie ORLEN S.A. z siedzibą w Płocku).

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustalono:

- 1) obsługę komunikacyjną terenów objętych planem z przyległych dróg publicznych i dróg wewnętrznych zlokalizowanych w obszarze lub poza obszarem opracowania planu, stosownie do przepisów odrębnych.
- 2) w obrębie poszczególnych terenów należy zapewnić odpowiednią liczbę miejsc postojowych, zaspokajającą potrzeby w zakresie parkowania i postoju samochodów, z uwzględnieniem warunków technicznych określonych w przepisach odrębnych,
- 3) dopuszczenie lokalizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej,
- 4) dopuszczenie przebudowy sieci uzbrojenia technicznego.
- 5) w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych – zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnej działce, bez naruszenia interesu osób trzecich.
- 6) w zakresie sieci systemu melioracji wodnej:
 1. ustala się zachowanie istniejącego systemu melioracji wodnej, a w przypadku konieczności jego naruszenia lub powstania kolizji z planowanymi inwestycjami, należy zastosować rozwiązania zastępcze z uwzględnieniem przepisów odrębnych,
 2. dopuszcza się realizację nowych elementów systemów melioracji wodnej, w zależności od potrzeb, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nie ustalono wymagań w zakresie sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów.

1.6. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Projekt dokumentu

uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym.

Poniżej w sposób syntetyczny przedstawione zostały najważniejsze dokumenty, których priorytety w zakresie ochrony środowiska i kształtowania przestrzennej struktury kraju zostały uwzględnione w ocenianym projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

DOKUMENTY MIĘDZYNARODOWE:

Agenda 2030

Jest to program działań o bezprecedensowym zakresie i znaczeniu, definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Jego ramy wykraczają daleko poza, realizowane do tej pory, Milenijne Cele Rozwoju przyjęte w 2000 r. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

Analizowany dokument uwzględnia cele Agendy 2030, a w szczególności cel pn. „do 2030 roku zwalczyć pustynnienie, odtworzyć zdegradowane obszary i gleby, w tym tereny dotknięte pustynnieniem, suszami i powodzią; dążyć do budowy świata, w którym nie będzie występować proces degradacji ziemi”. Cel ten jest zgodny z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (która musi być zgodna z polityką przestrzenną prowadzoną na szczeblu wojewódzkim, a ta z krajową polityką przestrzenną). Wzajemne powiązanie tych dokumentów zapewnia spójne i całościowe kształtowanie przestrzeni z zapewnieniem trwałego i zrównoważonego rozwoju.

Europejski Zielony Ład

Jest to pakiet inicjatyw politycznych, wskazujący plan działań mających na celu umożliwienie efektywnego wykorzystania zasobów dzięki wdrażaniu koncepcji czystej gospodarki o obiegu zamkniętym oraz wzmocnieniu i ochronie bioróżnorodności oraz ograniczeniu ilości zanieczyszczeń.

Działania przewidziane w planie, takie jak ochrona gruntów rolnych, są zgodne z zasadami Zielonego Ładu, który promuje ochronę zasobów naturalnych, ograniczanie zanieczyszczeń i wzmocnienie bioróżnorodności.

DOKUMENTY KRAJOWE:

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK)

Aktualizacja Programu wodno-środowiskowego kraju (aPWŚK) jest jednym z dokumentów planistycznych opracowanych w celu programowania i koordynowania działań zmierzających do realizacji celów środowiskowych, tj.:

- nie pogarszanie stanu części wód;
- osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla naturalnych części wód powierzchniowych, dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny dla sztucznych i silnie zmienionych części wód oraz dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych;
- spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawo-dawstwie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym m.in. narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie);
- zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.

Program wodno-środowiskowy kraju określa działania podstawowe i uzupełniające zmierzające do poprawy lub utrzymania dobrego stanu wód w poszczególnych obszarach dorzeczy. Celem aktualizacji Programu wodno-środowiskowego kraju jest weryfikacja działań zaplanowanych w zatwierdzonym w 2010 r. PWŚK, pod kątem stopnia ich realizacji i skuteczności oraz wskazanie zaktualizowanych w wyniku tej analizy działań dla jednolitych części wód powierzchniowych, podziemnych oraz obszarów chronionych, których realizacja zapewni osiągnięcie założonych celów środowiskowych.

Analizowany projekt dokumentu pozostaje spójny z celami aPWŚK, gdyż uwzględnia konieczność ochrony zasobów wodnych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury przestrzennej oraz minimalizowanie presji urbanizacyjnej na obszary wrażliwe hydrologicznie. Tym samym projekt planu ogólnego wspiera działania zmierzające do realizacji celów środowiskowych określonych w aPWŚK.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA 2020)

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 został opracowany w 2013 roku przez Ministerstwo Środowiska. Pierwsza część dokumentu przedstawia scenariusze zmian klimatu do 2030 roku oraz prawdopodobny wpływ

zmian klimatu na sektory i obszary wrażliwe na te zmiany. W drugiej części dokumentu określono cele i kierunki działań w procesie adaptacji do zmian klimatu do 2030 roku.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Oceniany dokument uwzględnia następujące cele określone w SPA2020:

- Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska,
- Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich,
- Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Krajowa strategia ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej

Celem nadrzędnym wg Strategii jest zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej w skali lokalnej, krajowej i globalnej oraz zapewnienie trwałości i możliwości rozwoju wszystkich poziomów jej organizacji (wewnątrzgatunkowego, międzygatunkowego i ponadgatunkowego), z uwzględnieniem potrzeb rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz konieczności zapewnienia odpowiednich warunków życia i rozwoju społeczeństwa. Główny cel, który został uwzględniony w projekcie MPZP, spójny z założeniami Krajowej strategii ochrony i zrównoważonego użytkowania różnorodności biologicznej to:

- Zachowanie agrobioróżnorodności w warunkach gospodarki rolnej,
- Zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia wód substancjami pochodzenia rolniczego, w tym także ściekami gospodarczymi i bytowymi.

DOKUMENTY WOJEWÓDZKIE:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego

Niniejszy dokument jest głównym narzędziem polityki planowania przestrzennego w województwie. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego został przyjęty uchwałą nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Oceniany dokument nawiązuje w swojej konstrukcji do celów Planu zagospodarowania przestrzennego poprzez uwzględnienie zagadnień takich jak:

- Ochrona obszarów o najwyższych walorach przyrodniczych,
- Zapewnienie trwałości i ciągłości systemu przyrodniczego województwa,
- Zrównoważony rozwój rolnictwa,
- Ochrona powierzchni ziemi,

- Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030

Celem Programu ochrony środowiska województwa wielkopolskiego do roku 2030 jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy także realizacji celów na poziomie regionalnym, które zostały przyjęte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem przyjętej Polityki ekologicznej państwa 2030. Program ochrony środowiska województwa wielkopolskiego formułuje następujące cele, wobec których sformułowano odrębne cele:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza:
 - Dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm w strefach;
 - Adaptacja do zmian klimatu;
 - Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych,
- Zagrożenie hałasem:
 - Dobry stan klimatu akustycznego, brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu;
 - Zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas,
- Pola elektromagnetyczne:
 - Utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych,
- Gospodarowanie wodami:
 - Zwiększenie retencji wodnej województwa;
 - Racjonalizacja i ograniczenie zużycia wody;
 - Przeciwdziałanie skutkom suszy;
 - Osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód,
- Gospodarka wodno-ściekowa:
 - Poprawa jakości wody;
 - Wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich,
- Zasoby geologiczne:
 - Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas wydobycia kopalin;
 - Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- Gleby:
 - Ochrona gleb przed degradacją, utrzymanie dobrej jakości gleb;
 - Rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych,

- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów:
 - Redukcja ilości wytwarzanych odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych;
 - Ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania;
 - Ograniczenie nielegalnego obrotu odpadami,
- Zasoby przyrodnicze:
 - Zwiększenie lesistości województwa i zachowanie dobrego stanu terenów leśnych;
 - Zachowanie różnorodności biologicznej,
- Zagrożenie poważnymi awariami:
 - Brak incydentów o znamionach poważnej awarii.

W zakresie swoich ustaleń, w projekcie MPZP uwzględnia konieczność ochrony i racjonalnego gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego – glebami. Poprzez ustalenia dotyczące terenów rolnych z zakazem zabudowy, projekt planu wspiera cele w zakresie ochrony jakości powietrza, klimatu akustycznego oraz różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Projekt planu promuje lokalizację zabudowy w sposób ograniczający antropopresję na glebę, zasoby wodne i obszary cenne przyrodniczo, co jest zgodne z celami dotyczącymi ochrony gleb, prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz zapobiegania niedoborom wody i powodziom. Utrzymanie istniejących kompleksów leśnych oraz możliwości ich rozwoju wspiera trwałą gospodarkę leśną i cel zwiększania lesistości.

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej

Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ustanowiony został uchwałą nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 20 lipca 2020 r. W ramach dokumentu określono następujące działania wskazane do realizacji w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza w strefie wielkopolskiej:

- Ograniczenie emisji z sektora komunalno-bytowego,
- Ograniczenie emisji z sektora transportu
- Kształtowanie polityki przestrzennej poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Monitorowanie realizacji Programu,
- Edukacja ekologiczna i wsparcie.

Projekt MPZP jest spójny z działaniami opisanymi w POP dla strefy wielkopolskiej, gdyż poprzez swoje ustalenia planistyczne ogranicza niekontrolowany rozwój zabudowy, która przyczynia się do tzw. niskiej emisji.

1.7. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I,
- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu,
- zaznajomiono się z dostępnymi opracowaniami sozologicznymi, geologicznej obejmującymi obszar objęty prognozą,
- poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość,
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń opisanych w projekcie dokumentu,
- przeprowadzono wizję terenową.

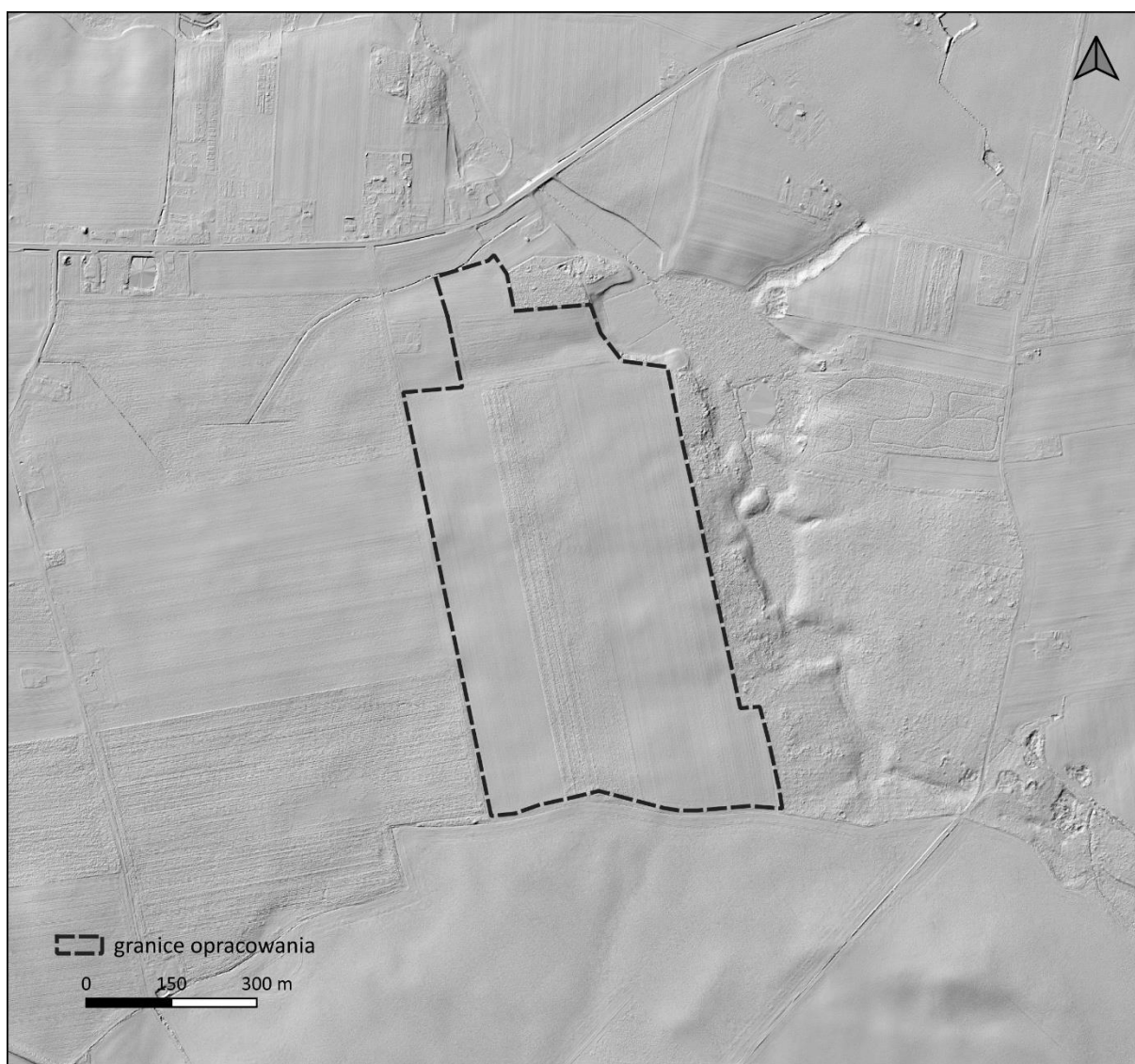
Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, nakładania danych, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystano doświadczenie autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na środowisko. Takie podejście dało możliwość przeprowadzenia wielokierunkowej oceny oddziaływania ustaleń dokumentu planistycznego na środowisko.

Prognoza obejmuje obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín, zlokalizowanego w centralnej części gminy w otoczeniu wsi Chwałęcín oraz osady Elżbietów, na które ustalenia tego dokumentu mogą oddziaływać. Prognoza sporządzona została w formie opisowej i kartograficznej. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2024 r. poz. 1112 ze zm.) są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

Zgodnie z regionalizacją geograficzną Polski (Kondracki, 2002, 2018) obszar objęty projektem mpzp położony jest w prowincji Nizy Środkowoeuropejskiego (31), w podprowincji Pojezierzy Południowobałtyckich (314-316), w makroregionie Pojezierze Leszczyńskie (315.8), w mezoregionie Wału Żerkowskiego (315.84). Mezoregion Wał Żerkowski jest krajobrazem nizinno-pagórkowatym, w którym występują głównie pola uprawne. Rzeźba terenu nie jest zróżnicowana. Obszar badań zlokalizowany jest na wysokości między 109,6 m n.p.m. w zachodniej części terenu, a 97,0 m n.p.m. w północno-wschodniej części obszaru opracowania.

Ryc. 4. Ukształtowanie obszaru opracowania – mapa hipsometryczna (źródło: opracowanie własne)

2.2. Krajobraz

Krajobraz przedmiotowego terenu to głównie krajobraz rolniczy z intensywną uprawą roślin zbożowych i okopowych. Drzewa, krzewy i roślinność zielna nie występują w obszarze opracowania, lecz w bezpośrednim wschodnim sąsiedztwie znajdują się pod postacią wysokich i średnich zarośli w kompleksie leśnym.

Według typologii Andrzeja Richlinga krajobraz analizowanego terenu to krajobraz glacialno-pagórkowaty oraz zalewowych den dolin.

Zgodnie ze współczesną typologią krajobrazu, krajobraz gminy można zaklasyfikować do grupy krajobrazów przyrodniczo-kulturowych, które zostały ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych i modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej przez człowieka. Typ krajobrazu to krajobraz wiejski z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola (Chmielewski i inni, 2015).

2.3. Budowa geologiczna

Obszar objęty niniejszym opracowaniem obejmuje tereny zbudowane głównie z glin zwałowych. We wschodniej części obszaru opracowania, w sąsiedztwie doliny cieką występują piaski i żwiry wodnolodowcowe, natomiast północną część terenu objętego projektem MPZP przecinają piaski i gliny deluwialne.

Na terenie objętym analizą nie występują naturalne zagrożenia geologiczne związane z osuwaniem się mas ziemnych.

2.4. Gleby

Na analizowanym obszarze występują głównie grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako grunty orne (R) klas IIIa, IVa oraz V. Grunty rolne są użytkowane rolniczo. Poszczególne uprawy występują na dużych obszarach, dlatego całe środowisko jest silnie i wyłącznie użytkowane rolniczo.

W świetle obowiązujących przepisów a także przeznaczenia terenów w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który przewiduje wyłącznie tereny rolne, nie jest wymagane uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne.

2.5. Wody podziemne

Analizowany obszar nie znajduje się w zasięgu Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP). Na terenie nie występują ujęcia wód podziemnych oraz ich strefy ochronne.

Obszar opracowania znajduje się granicach Jednolitych Części Wód Podziemnych oznaczonych symbolem PLGW600061. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan chemiczny oraz stan ilościowy tych wód został określony jako dobry. Ponadto stwierdzono, że JCWPd nr 61 nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego.

Wody podziemne w granicach obszaru objętego opracowaniem są zagrożone w bardzo niskim stopniu. W jego zachodniej części, gdzie wkracza on w dolinę cieku wodnego, wody podziemne zalegają na głębokości od 1 do 2 m p.p.t. Wody podziemne pozostałej części obszaru opracowania poniżej 5 m do pierwszego poziomu wodonośnego.

Zwierciadło wody ma charakter swobodny i układa się na głębokościach od 0,5 do 5,0 m. Poziom zwierciadła wody podnosi się w półroczu zimowym, opada w półroczu letnim. Wahania zwierciadła wód podziemnych w obrębie pradoliny wykazują wyraźny związek z przebiegiem stanów wód Warty, obserwuje się także wahania związane z przemiennością lat suchych i mokrych.

2.6. Wody powierzchniowe

Analizowany obszar wraz z całą doliną jest pod hydrologicznym wpływem rzeki Warty. Obszar objęty planem nie jest zagrożony powodzią. Obszar objęty opracowaniem leży na obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) RW60001018534 Kanał Roguski oraz RW600009185269 Lubieszka.

JCWP Kanał Roguski (RW60001018534) to naturalna część wód, należąca do potoków lub strumieni nizinnych piaszczystych. Jej rzeczywista długość wynosi 11,37 km, a powierzchnia zlewni obejmuje 41,28 km². Zlewnia JCWP jest monitorowana, a ocena stanu na podstawie oceny stanu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska 2014-2019 i oceny eksperckiej wskazała dla omawianej JCWP umiarkowany stan ekologiczny, który determinują wskaźniki: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V). Stan chemiczny JCWP nie został oceniony. Stan ogólny JCWP oceniono jako zły. Obszar zlewni w 84% użytkowany jest rolniczo, w 12% jako teren leśny oraz w 4% jako teren zurbanizowany. Źródła zanieczyszczeń wód JCWP to presje troficzne, do których zaliczono nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone, zasalające: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym) oraz hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne. Zidentyfikowane presje znaczące zlokalizowane na terenie zlewni dzieliły się na: elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, elementy fizykochemiczne oraz obszary chronione. JCWP nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę ani do celów rekreacyjnych. Cały obszar zlewni JCWP jest wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

JCWP Lubieszka (RW600009185269) to naturalna część wód, należąca do potoków lub strumieni nizinnych. Jej rzeczywista długość wynosi 55,21 km, a powierzchnia zlewni obejmuje 175,86 km². Zlewnia JCWP jest monitorowana, a ocena stanu na podstawie oceny stanu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska 2014-2019 i oceny eksperckiej wskazała dla omawianej JCWP umiarkowany stan ekologiczny, który determinują wskaźniki: OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos. Stan chemiczny JCWP został oceniony jako dobry. Stan ogólny JCWP oceniono jako zły. Obszar zlewni w 72% użytkowany jest rolniczo, w 18% jako teren leśny

oraz w 10% jako teren zurbanizowany. Źródła zanieczyszczeń wód JCWP to presje troficzne, do których zaliczono odpływ miejski (wody opadowe); zasalające (eutrofizacja) oraz hydromorfologiczne: budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe. Zidentyfikowane presje znaczące zlokalizowane na terenie zlewni dzieliły się na elementy: biologiczne zależne od fizykochemii, biologiczne zależne od hydromorfologii, fizykochemiczne oraz na obszary chronione. JCWP nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrywania ludności w wodę ani do celów rekreacyjnych. Cały obszar zlewni JCWP jest wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

2.7. Klimat

Obszar analizowany należy do klimatycznego regionu Środkowowielkopolskiego, charakteryzującego się średnią roczną temperaturą na poziomie 10°C, niewielką liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych (od -0,1°C wzwyż) – około 40 dni i sporą ilością dni z pogodą ciepłą (około 260 dni w ciągu roku). Region ten wyraża się wysokim średnim czasem trwania okresu wegetacyjnego, jest to około 235 dni. Średnia liczba dni pochmurnych wynosi 150, a średnia roczna suma opadów jest równa około 550 mm. Średnia temperatura w lipcu wynosi na tym obszarze około 19°C, a w styczniu około -0,5°C.

Na omawianym obszarze przeważają wiatry północno-zachodnie i zachodnie, przy czym najwyraźniej zaznacza się to latem. Najrzadziej występują wiatry z południa i południowego wschodu. Typem klimatu lokalnego występującego na analizowanym terenie jest klimat den dolinnych. Charakteryzuje się on tendencją do częstych inwersji termicznych, a co za tym idzie powstawania mrozowisk, długiego okresu przymrozkowego i częstego tworzenia się mgieł. Powietrze zawiera podwyższone ilości pary wodnej.

2.8. Jakość powietrza atmosferycznego

W 2025 roku GIOŚ Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin. Wyniki opublikowane zostały w raporcie wojewódzkim za rok 2024.

Ocenę taką wykonuje się w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o następujące przepisy:

- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 ze zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2024 poz. 870);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 listopada 2022 r. w sprawie sposobu obliczania wskaźników średniego narażenia oraz sposobu oceny dotrzymania pułapu stężenia ekspozycji (Dz. U. z 2022 r. poz. 2430),

- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 13 listopada 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz. U. z 2020 r. poz. 2221);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie systemu informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet” (Dz.U. z 2020 r. poz. 2386);
- Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. 2024 poz. 425).

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska wyznaczono strefy: „aglomeracja poznańska”, „miasto Kalisz”, i „strefa wielkopolska”, gdzie powyższe strefy stanowią:

- aglomeracje o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej do 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast o liczbie mieszkańców powyżej lub zbliżonej 100 tys.

Obszar objęty prognozą znajduje się w strefie wielkopolskiej.

Celem corocznej oceny jakości powietrza wykonywanej przez GIOŚ jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze strefy, w zakresie umożliwiającym wskazanie obszarów przekroczeń wartości kryterialnych oraz określenie poziomów stężeń występujących na tych obszarach;
3. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach (w zakresie możliwym do uzyskania na podstawie posiadanych informacji).

Tabela 1. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Dopuszczalna częstość przekroczenia dopuszczalnego poziomu w roku kalendarzowym
benzen	rok kalendarzowy	5	nie dotyczy
dwutlenek azotu	jedna godzina	200	18 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy
dwutlenek siarki	jedna godzina	350	24 razy
	24 godziny	125	3 razy
ołów	rok kalendarzowy	0,5	nie dotyczy
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25	nie dotyczy
pył zawieszony PM 10	24 godziny	50	35 razy
	rok kalendarzowy	40	nie dotyczy

tlenek węgla	8 godzin	10000	nie dotyczy
--------------	----------	-------	-------------

Tabela 2. Poziomy docelowe zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu	Dopuszczalna częstość przekroczenia docelowego poziomu w roku kalendarzowym
arsen	rok kalendarzowy	6 ng/m ³	nie dotyczy
benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/m ³	nie dotyczy
kadm	rok kalendarzowy	5 ng/m ³	nie dotyczy
nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/m ³	nie dotyczy
ozon	8 godzin*	120 µg/m ³	25 dni**
pył zawieszony PM 2,5	rok kalendarzowy	25 µg/m ³	nie dotyczy

* stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

** liczba dni z przekroczeniami poziomu docelowego w roku kalendarzowym, uśredniona w ciągu ostatnich trzech lat. Jeżeli brak wyników pomiarów z trzech lat, podstawę klasyfikacji mogą stanowić wyniki z dwóch lub jednego roku.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje: dwutlenek azotu NO₂, dwutlenek siarki SO₂, benzen C₆H₆, ołów Pb, arsen As, nikiel Ni, kadm Cd, benzo(a)piren B(a)P, pył PM10, pył PM2,5, ozon O₃, tlenek węgla CO. Ocena dokonywana pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmuje: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NOx i ozon O₃. Klasyfikacji stref dokonuje się dla każdego zanieczyszczenia oddzielnie, na podstawie najwyższych stężeń (tzn. występujących w najbardziej zanieczyszczonych rejonach) na obszarze aglomeracji lub innej strefy.

Tabela 3. Cel długoterminowy dla poziomu zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony zdrowia

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	8 godzin*	120 µg/m ³

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Tabela 4. Poziomy dopuszczalne zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [µg/m ³]
Tlenki azotu*	rok kalendarzowy	30
Dwutlenek siarki	rok kalendarzowy	20
	pora zimowa (okres od 1 X do 31 III)	

* - suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu

Tabela 5. Poziom docelowy zanieczyszczeń powietrza pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom docelowy substancji w powietrzu
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	18 000 µg/m ³ x h*

* wyrażony jako AOT40

Tabela 6. Cel długoterminowy pod kątem ochrony roślin

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom celu długoterminowego
Ozon	okres wegetacyjny (1.V-31.VII)	6 000 µg/m ³ x h*

*stężenie 8-godz. kroczące liczone ze stężeń jednogodzinnych

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń poziomu dopuszczalnego, określonej dla niektórych zanieczyszczeń),
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji (dozwolone przypadki przekroczeń poziomu dopuszczalnego odnoszą się także do jego wartości powiększonej o margines tolerancji)
- poziom docelowy substancji w powietrzu (z uwzględnieniem dozwolonej liczby przypadków przekroczeń, określonej w odniesieniu do ozonu)
- poziom celu długoterminowego (dla ozonu).

Wynikiem oceny, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- **klasy A** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, albo poziomów docelowych,
- **klasy C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, albo poziomy docelowe,
- **klasa C1** - oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM2,5 w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³;

W przypadku poziomu celu długoterminowego dla ozonu przyjęto następujące oznaczenie klas:

- **klasa D1** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – jeżeli stężenia ozonu na terenie strefy przekraczają poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W wyniku przeprowadzenia powyższej analizy jakości powietrza w 2024 roku, obszar objęty ustaleniami analizowanego dokumentu, należący do strefy wielkopolskiej, zakwalifikowano pod kątem ochrony zdrowia i ochrony roślin do klas przedstawionych w poniższych tabelach (tabela 7 i 8).

Tabela 7. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia w 2024 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	Pb	BaP	As	Cd	Ni	O ₃ (dc)	O ₃ (dt)
Strefa wielkopolska	A	A	A	A	A1	A	A	C	A	A	A	A	D2

Tabela 8. Klasyfikacja strefy wielkopolskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin w 2024 roku

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy		
	kryterium – poziom dopuszczalny		
	SO ₂	NO _x	O ₃ (dc)
Strefa wielkopolska	A	A	A

W roku 2024 przekroczenie obowiązujących standardów jakości powietrza ze względu na ochronę zdrowia ludzi w strefie wielkopolskiej dotyczyło benzo(a)pirenu. Ponadto przekroczony został cel długoterminowy dla ozonu. Zgodnie z zasadami oceny rocznej klasę strefy dla danego zanieczyszczenia określa się na podstawie jego stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych rozważaną substancją. W rezultacie, nawet obszar przekroczeń wartości normatywnych zanieczyszczenia o małym zasięgu decyduje o wyniku klasyfikacji całej strefy (nawet o dużej powierzchni). Należy zatem pamiętać, że zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia nie oznacza złej sytuacji na terenie całej strefy – a jest jedynie sygnałem, że w strefie istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza pod kątem rozważanego zanieczyszczenia.

Na przestrzeni lat 2015 – 2024 poziom docelowy określony dla stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 był przekraczany w województwie wielkopolskim regularnie. Przekroczenie to miało miejsce niemalże na każdej stacji.

W przypadku pozostałych zanieczyszczeń, których stężenia nie przekroczyły obowiązujących w 2024 roku kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefa wielkopolska otrzymała klasę A.

Ze względu na ochronę roślin strefa wielkopolska została sklasyfikowana w klasie A dla wszystkich tych trzech zanieczyszczeń. Jednak w strefie tej zostało przekroczone obowiązujące dla ozonu kryterium poziomu celu długoterminowego ze względu na ochronę roślin (klasa D2).

2.9. Formy ochrony przyrody, flora, szata roślinna i fauna

2.9.1. Szata roślinna

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo-leśną R. Zielonego i A. Kliczkowskiej analizowany obszar znajduje się w krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, w mezoregionie Wysoczyzny Leszczyńskiej. Mezoregion ten charakteryzuje się 27% reprezentacją lasów i ekosystemów seminaturalnych. Dominują krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate, z niewielkimi powierzchniami krajobrazów peryglacialnych równinnych i fałslistych. Znacznie mniej jest krajobrazów zalewowych den dolin – akumulacyjnych, oraz tarasów nadzalewowych – akumulacyjnych. Obszar mezoregionu to tereny, które w większości były w zasięgu zlodowacenia Wisły. Powierzchnię budują plejstocenijskie utwory geologiczne zlodowacenia północnopolskiego, głównie gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe, miejscami w morenach czołowych, zajmujące ponad połowę obszaru mezoregionu. W mezoregionie przeważa krajobraz roślinny łąkowy w wariacie z udziałem borów

mieszanych w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-wiązowych, występujący głównie w centrum obszaru. Lesistość mezoregionu wynosi 25%. Lasy tworzą średnie kompleksy.

Roślinność potencjalną terenu analizowanego stanowią siedliska grądu środkowoeuropejskiego, odmiany śląsko-wielkopolskiej, formy niżowej, serii ubogiej, a w północno-zachodnim obszarze, w sąsiedztwie cieków wodnych, występują potencjalne siedliska niżowego łągu jesionowo-olszowego.

Podsumowując – teren objęty projektem MPZP ma charakter krajobrazu rolniczego z intensywną uprawą roślin zbożowych i okopowych. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną.

2.9.2. Fauna

Na przedmiotowym terenie występują wyłącznie pola uprawne, w związku z czym występująca tutaj fauna jest charakterystyczna dla tego typu biocenoz. Ponadto ze względu na sąsiedztwo lasów i cieków wodnych mogą tu występować gatunki większych zwierząt. W obszarze opracowania występują zwierzęta typowe dla agrocenozy rolnej, takie jak gryzonie czy ptaki. Ze względu na położenie przedmiotowego terenu (w bezpośrednim sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego), stwierdzono występowanie gatunków ssaków typowo leśnych należących do grupy zwierząt znoszących umiarkowanie silną antropopresję a nawet wykazujące skłonność do synantropizacji. Stosunkowo liczną grupę ssaków stanowią gatunki łowne wykorzystujące analizowany obszar jako miejsce żerowania lub poszukiwania pokarmu. Organizmy te najprawdopodobniej bytują trwale na obszarach sąsiadujących z omawianym terenem. Regularnie obserwuje się tu pojawianie się saren, zajęcy, jeleni i dzików.

2.9.3. Formy ochrony przyrody

Obszary objęte analizą znajdują się poza granicami obszarowych form ochrony przyrody ujętych w zapisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13). Najbliżej położonymi w stosunku do obszaru objętego opracowaniem obszarami podlegającymi ochronie, zlokalizowanymi na terenie gminy Nowe Miasto nad Wartą są obszary Natura 2000: Lasy Żerkowsko-Czeszewskie (PLH300053), należący do specjalnego obszaru ochrony siedlisk oraz Dolina Środkowej Warty (PLB300002), będący obszarem specjalnej ochrony ptaków. Oba obszary Natura 2000 zlokalizowane są w odległości ok. 6,9 km na północ od obszaru analizowanego.

Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty (PLB300002) należy do obszaru specjalnej ochrony ptaków. Powołany został w celu ochrony gatunków: bocian biały, kropiatka, derkacz, kszyc, rycyk, kulik wielki, rybitwa białowąsa, rybitwa czarna, dudek, dzięcioł średni oraz podróżniczek. Obszar obejmujący środkowy bieg rzeki Warty uznawany jest za ostoję ptaków o randze ogólnopolskiej. Dolina na tym odcinku ma zmienną szerokość od 500 m do ok. 5 km. Zmienność biegu Warty ma

również odbicie w różnorodnej roślinności obszaru. Wyróżniono tu kilkanaście cennych siedlisk, w tym przede wszystkim górskie i niżowe murawy bliźniczkowe, naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne i starorzecza, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe i lasy łęgowe oraz nadrzeczne zarośla wierzbowe, murawy kserotermiczne i wydmy śródlądowe z murawami szczotlichowymi. Dno doliny zajmują ekstensywnie użytkowane łąki i pastwiska, a także grunty orne o znacznej powierzchni. Tereny między wałami porastają wikliny nadrzeczne, jak również niewielkie zadrzewienia olchowe. W jego granicach występuje łącznie ponad 200 gatunków ptaków, z czego ponad połowa to gatunki łęgowe, a 42 wymienione są w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Największa koncentracja ptactwa przypada na czas wędrówek – liczba gęgaw i gęsi zbożowych oraz białoczelnych wynosi wówczas na terenie ostoi kilkanaście tysięcy osobników, a kaczek do 20 tysięcy. Spośród notowanych tu ssaków na uwagę zasługują coraz częściej pojawiające się bobry i wydry. Świat płazów reprezentują kumak nizinny i traszka grzebieniasta, z ryb występują koza, różanka i piskorz, a z owadów kozioróg dobosz. Dla całości obszaru Natura 2000 największymi zagrożeniami są: zbiornik zaporowy w Jeziorsku, który zmienił reżim hydrologiczny rzeki oraz zanieczyszczenia wód pochodzenia rolniczego, przemysłowego i komunalnego.

Obszar Natura 2000 Lasy Żerkowsko-Czeszewskie (PLH300053) to specjalny obszar ochrony siedlisk. Ostoja obejmuje fragment doliny zalewowej Warty i dolnego odcinka Lutyni, płynących w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej oraz sąsiadujące z nim od północy obszary moreny dennej. Tereny zalewowe Warty i Lutyni ograniczone są obecnie do strefy położonej pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi. Krajobraz zdominowany jest przez rozległe połacie lasów łęgowych oraz grądów. Typowe dla dużych dolin rzecznych łąki wierzbowe *Salicetum albo-fragilis* należą do bardzo rzadkich; stosunkowo częste są natomiast płaty wiklin nadrzecznych *Salicetum triandro-viminalis*. W dolinach mniejszych cieków wodnych dość często spotyka się płaty olsów porzeczkowych *Ribo nigri-Alnetum* oraz dobrze wykształcone fitocenozy łęgów jesionowo-olszowych *Fraxino-Alnetum*. Najcenniejsze płaty łęgów jesionowo-wiązowych oraz grądów chronione są w rezerwacie "Czeszewski Las". Tereny leśne poprzęplatanie są licznymi płatami łąk i pastwisk różnych typów. Uwagę zwracają też liczne i stosunkowo rozległe starorzecza z dobrze zachowaną roślinnością z klas *Lemnetea minoris* i *Potametea*. Cały obszar cechuje się harmonijnie zachowanym kompleksem ekosystemów typowych dla ekstensywnie użytkowanej doliny rzecznej. Łącznie na terenie ostoi zidentyfikowano 11 typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywających 38% powierzchni ostoi. Występuje tu też 12 gatunków zwierząt z załącznika II tej dyrektywy. Wśród owadów na szczególną uwagę zasługują populacje tak rzadkich gatunków jak: *Stenocorus meridianus*, *Saperda punctata* (jedyne znane stanowisko w Wielkopolsce) czy *Anoplodera sexguttata* oraz gatunku chronionego *Dorcus parallelipedus*. Ważna ostoja *Osmoderma eremita* i *Cerambyx cerdo*. Populacja trzepli zielonej *Ophiogomphus cecilia*, stanowiąca fragment ciągłej populacji warciańskiej, zasiedla licznie cały odcinek Warty w obrębie obszaru. Towarzyszy jej również rozpowszechniona, choć nieco mniej liczna, wielkorzeczna gadziogłówka żółtonoga *Gomphus flavipes* (z

IV Załącznika Dyrektywy Siedliskowej). Obiekt stanowi cenna ostoję florystyczną. Stwierdzono tu występowanie 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Listy roślin oraz 34 gatunki uznawane za rzadkie i zagrożone w Wielkopolsce. Bogate populacje tworzą także liczne gatunki chronione na mocy polskiego prawa. Najpoważniejszym zagrożeniem występującym na omawianym obszarze jest postępujące odwodnienie, związane m.in. z funkcjonowaniem zbiornika Jeziorsko. Proces ten jest szczególnie nasilony na obszarach położonych poza zasięgiem wylewów Warty i Lutyni, choć wyraźnie zaznacza się także w lepiej nawodnionej strefie pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi.

2.10. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Formą ochrony obiektów o wysokiej wartości historycznej oraz kulturowej jest wpisanie ich do rejestru zabytków lub ewidencji zabytków przez właściwy organ. Ewidencja zabytków powinna odzwierciedlać cały zasób zabytkowy na danym terenie, natomiast wpis do rejestru zabytków wywołuje skutki prawne w postaci objęcia danego obiektu ochroną prawną, pozwalającą na ingerencję państwa w konstytucyjnie chronione prawo własności.

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Występują natomiast 2 stanowiska archeologiczne o numerach: AZP 60-32/48 i AZP 60-32/44. Przedmiotowy akt na ich terenie wyznacza strefę ochrony i dopuszcza realizację inwestycji, zgodnie z ustaleniami planu, przy jednoczesnym nakazie przeprowadzenia badań archeologicznych w trakcie realizacji prac ziemnych w granicach wskazanych na rysunku planu stref.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

(w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody)

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych.

Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach form ochrony przyrody wyróżnionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2026 poz. 13).

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu zalicza się potencjalne dokonywanie zmian stosunków wodnych oraz niezadawalająca jakość wód JCWP, w granicach której znajduje się przedmiotowy obszar. Ponadto środowisko przyrodnicze terenu objętego analizą wystawione jest i będzie na działanie niekorzystnych zjawisk, takich jak:

- zanieczyszczenia powietrza, związane z ogrzewaniem budynków zarówno istniejących w sąsiedztwie, jak i tych, które mogą zostać zrealizowane na podstawie ustaleń analizowanego dokumentu, a także ruchem samochodowym na drogach zlokalizowanych w granicach i przy granicach opracowania;
- zanieczyszczenia obszarowe powodowane działalnością rolniczą. Obecność pól uprawnych powoduje typowo rolnicze „uciążliwości” wynikające z przebiegu roku produkcyjnego w rolnictwie (wiosenne prace polowe, żniwa, wykopki, siewy jesienne). W okresie użyźniania gleby często stosuje się nawozy naturalne – obornik. Opryski przeciwko chwastom i grzybom stosowane są w postaci pojedynczych zabiegów i przeważnie przy sprzyjających warunkach meteorologicznych;
- zanieczyszczenia metalami ciężkimi, szczególnie w pobliżu dróg.

Należy zaznaczyć, iż skutki dla środowiska wywołane realizacją ustaleń zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie spowodują zaostreżenia ww. problemów dodatkowo przyczyniając się do eliminacji części z nich dzięki takim ustaleniom jak:

- zachowanie istniejących zadrzewień i zakrzewień śródpolnych oraz realizację nasadzeń nowych zadrzewień i zakrzewień, z uwzględnieniem gatunków rodzimych,
- zachowanie zasad dobrej praktyki rolniczej.

Na stan i funkcjonowanie poszczególnych składników środowiska wpływają różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego oddziaływania, obieg - przepływ materii między nimi, sposób dotychczasowego zagospodarowania, a także rodzaj sąsiedztwa.

Szczegółowy wpływ ustaleń analizowanego dokumentu opisano w dalszych rozdziałach.

4. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU

Teren objęty analizowanym opracowaniem stanowi grunty użytkowane rolniczo, na których uprawiane są przede wszystkim zboża i rośliny okopowe. Poszczególne uprawy występują na dużych obszarach, dlatego całe środowisko jest silnie użytkowane rolniczo. Przez południowo-centralną część obszaru opracowania przepływa rów melioracyjny wzdłuż którego występują zarośla oraz pojedyncze drzewa liściaste. Teren objęty projektem MPZP nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin, głównie ze względu na swój charakter rolniczy z intensywną uprawą roślin zbożowych i okopowych. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Ponadto pod względem występowania zwierząt teren przedsięwzięcia nie stanowi cennego środowiska. Ze względu na stałe użytkowanie na cele upraw rolnych, brak jest odpowiednich biotopów, dlatego też należy do terenów o znikomej wartości pod względem florystycznym i faunistycznym.

W granicach obszaru opracowania nie występują obszary Natura 2000 oraz inne obszarowe formy ochrony przyrody.

W przypadku braku realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu najprawdopodobniej zagospodarowanie tych terenów nie ulegnie zmianom – tereny te nadal będą użytkowane, przez co nie zmieni się znacznie obecny stan środowiska, w tym klimat akustyczny, jakość powietrza, jakość ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych. Niemniej objęcie analizowanego terenu ustaleniami planu miejscowego o charakterze ochronnym uzasadnia zagrożenie stopniowego uwalniania gruntów rolnych na cele inwestycyjne. Z uwagi na wysoką jakość bonitacyjną gruntów ornych na terenie objętym projektem MPZP byłoby to zjawisko niekorzystne pod kątem ekonomicznym, a przede wszystkim środowiskowym. Istotne jest spojrzenie na gleby jako podstawowy, nieodnawialny element środowiska przyrodniczego.

Należy zwrócić uwagę, że zaproponowane w ocenianym dokumencie rozwiązania planistyczne są zgodne z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego (szczegółowa analiza wpływu ocenianego dokumentu została zaprezentowana w dalszej części niniejszej prognozy).

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I, ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku symbolem **1R** – teren rolnictwa, oznaczony na rysunku planu symbolem 1R.

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest niewidoczna. Zgodnie z zapisami planu, tereny dotychczas użytkowane rolniczo oraz teren lasu zostaną zachowane, będąc przy okazji objęte funkcją terenów rolniczych. Docelowo pozwoli to zapobiec zainwestowaniu terenów o wysokiej jakości bonitacyjnej gleb. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza wydzielenie działek pod lokalizację urządzeń i obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, stosownie do potrzeb; lokalizację stawów rybnych i innych zbiorników wodnych, służących potrzebom rolnictwa, lokalizację sieci infrastruktury technicznej i urządzeń z nimi związanych, w tym urządzeń melioracyjnych, lokalizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej.

Do największych zagrożeń dla środowiska, związanych z powyższymi działaniami o charakterze inwestycyjnym, należą:

- emisja hałasu ze środków komunikacji i maszyn;
- emisja zanieczyszczeń do powietrza z transportu, źródeł energetycznego spalania paliw, powodująca niedotrzymanie dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń poza terenem do którego władający powstałą infrastrukturą będzie posiadał tytuł prawny,
- oddziaływanie na szatę roślinną w związku z realizacją prac wyrobiskowych;
- nieprawidłowe gospodarowanie ściekami i odpadami.

Podkreślić należy, że zapisy MPZP, poprzez zastosowane nakazy i zakazy, minimalizują możliwość wystąpienia powyższych zagrożeń. Faktyczne oddziaływanie na środowisko będzie więc wypadkową ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stopnia realizacji tych ustaleń. Należy zaznaczyć, że ustalenia projektu MPZP zakazują lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Prognozę skutków dla środowiska, wynikających z realizacji ustaleń przedstawionych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zawiera kolejny rozdział niniejszego opracowania.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

6.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego związana jest ze utrzymaniem sposobu użytkowania terenu w ramach wydzieleń, w szczególności w ramach wydzielenia o symbolu 1R. Powierzchnia objęta ustaleniami planu wynosi około 40 ha.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie miało charakter stały, długoterminowy i związane będzie z kontynuacją dotychczasowego użytkowania rolniczego na terenach o symbolu 1R. W wyznaczonym terenie nie dopuszcza się zabudowy ani innego zainwestowania.

6.2. Wody podziemne

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinny być źródłem znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko wodne. Brak przeznaczenia pod zabudowę w projekcie MPZP pozwala stwierdzić, iż nie wystąpią w jego obszarze potencjalne zagrożenia związane z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu budowlanego oraz ze składowaniem materiałów budowlanych.

Niemniej podczas przyszłego użytkowania rolniczego w granicach MPZP należy wykorzystywać sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór. Uprawa i nawożenie terenów rolniczych powinny być prowadzone przy zachowaniu odpowiednich dawek nawozów w wyznaczonych dla tego typu czynności terminach.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy jak i chemiczny jest określony jako co najmniej „dobry”.

Zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne celami środowiskowymi dla jednolitych części wód podziemnych są:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym, według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” będzie utrzymanie tego stanu. Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) oznaczonych symbolem PLGW600061. Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stan

chemiczny oraz stan ilościowy tych wód został określony jako dobry. Ponadto stwierdzono, że JCWPd nr 61 nie jest zagrożona ryzykiem niespełnienia celów środowiskowych. Celem dla ww. JCWPd jest utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego. Ocena stanu chemicznego wód podziemnych prowadzona jest głównie na podstawie wartości progowych elementów fizykochemicznych określających stan chemiczny wód podziemnych odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu wg rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148). Zgodnie z powyższym cele środowiskowe są reprezentowane przez wartości progowe, określone dla klasy III jakości wód podziemnych, przy jednoczesnym uwzględnieniu przepisów mówiących, że stan chemiczny uznaje się za dobry w przypadku gdy przekroczenia wartości progowych dla dobrego stanu chemicznego występują, ale są one związane z naturalnie podwyższonym tłem niektórych jonów lub ich wskaźników.

Głównym wyznacznikiem dobrego stanu ilościowego dla JCWPd jest zapewnienie zasobów wód podziemnych dostępnych do zagospodarowania przy długoterminowej średniorocznej wartości poboru z ujęć wód podziemnych.

Dodatkowymi parametrami, które uwzględniane są w wyznaczaniu celów środowiskowych są:

- poziom wód podziemnych nie podlega takim wahaniom, które mogłyby doprowadzić do:
 - niespełnienia celów środowiskowych przez wody powierzchniowe,
 - wystąpienia znacznych obniżeń zwierciadła wód podziemnych,
 - wystąpienia szkód w ekosystemach lądowych zależnych od wód podziemnych;
- kierunki zmian krążenia wód podziemnych nie powodują intruzji wód słonych.

Podsumowując, nie przewiduje się by realizacja ustaleń przedmiotowego MPZP mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód podziemnych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” oraz celów wymienionych w z art. 59 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 ze zm.). Niemniej, potencjalne oddziaływanie na wody podziemne ocenia się jako negatywne, wtórne i długoterminowe, jednak o charakterze lokalnym i możliwym do ograniczenia. Źródłem oddziaływania może być infiltracja zanieczyszczeń związana z ewentualnym rolniczym wykorzystaniem nawozów. Mimo dotychczasowego rolniczego użytkowania terenu (co mogło już wpłynąć na jakość wód), intensyfikacja lub zmiana profilu produkcji rolnej może zwiększyć to ryzyko.

6.3. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Powierzchnia ziemi w rozumieniu art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska powinna być w możliwie największym stopniu chroniona poprzez zapewnienie ograniczenia zmian naturalnego ukształtowania terenu do niezbędnego minimum, a jakości gleby i ziemi powinna być utrzymana powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów

określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 r., poz. 1395).

Przedmiotowy plan miejscowy ustala przeznaczenie terenu jako tereny rolnicze (1R). Kontynuacja dotychczasowego wykorzystania rolniczego nie będzie prowadzić do znacznego przekształcenia gleb i powierzchni ziemi, co pozwoli utrzymać walory przyrodnicze terenu objętego analizą.

Z uwagi na zastosowanie w uprawie ciężkiego sprzętu rolniczego, może dojść do zagęszczenia gruntu i zmiany jego cech fizycznych. Utrudniona zostanie infiltracja, jednak oddziaływanie to będzie miało charakter odwracalny. Z zastosowaniem sprzętu rolniczego związane jest także ryzyko wycieku substancji ropopochodnych z maszyn i pojazdów będących w niewłaściwym stanie technicznym.

Z użytkowaniem rolniczym wiąże się także ryzyko przenawożenia gleby związkami azotu i fosforu. Celem uniknięcia przenawożenia należy dostosować dawki nawozów według zaleceń wydanych na podstawie analizy chemicznej gleby. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ochronę gleb o wysokich klasach bonitacyjnych, co w perspektywie długoterminowej przyniesie znaczne korzyści środowiskowe i gospodarcze.

6.4. Wody powierzchniowe

Północną granicę projektu MPZP stanowi rów melioracyjny o szerokości 1 m, natomiast w niedalekim, wschodnim sąsiedztwie znajduje się ciek wodny. Zagrożenie dla wód zlokalizowanych w pobliżu analizowanego obszaru stanowić może niewłaściwie prowadzone nawożenie. Spływanie nawozów z pól prowadzi do eutrofizacji, czyli wzbogacenia wód w związki pokarmowe – biogeny. Na skutek ich obfitości następuje gwałtowny rozwój glonów, prowadzący do nagromadzenia się nadmiernej ilości martwej substancji organicznej i nadmiernego zużycia tlenu do jej rozkładu. Duża część masy organicznej ulega zatem rozkładowi w warunkach beztlenowych, co skutkuje pojawieniem się siarkowodoru, amoniaku i metanu – związków szkodliwych dla ryb i roślin (Jasiewicz, Baran 2006).

Analizowany obszar, ze względu na swoje położenie nie jest zagrożony powodzią. Obszar objęty opracowaniem leży na obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) RW600009185269 Lubieszka oraz RW60001018534 Kanał Roguski.

JCWP Lubieszka (RW600009185269) to naturalna część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska 2014-2019 i oceny eksperckiej wskazała dla omawianej JCWP umiarkowany stan ekologiczny, który determinują wskaźniki: OWO, przewodność, azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V); fitobentos. Stan chemiczny JCWP został oceniony jako dobry. Stan ogólny JCWP oceniono jako zły. Źródła zanieczyszczeń wód JCWP to presje troficzne, do których zaliczono odpływ miejski (wody opadowe); zasilające (eutrofizacja) oraz hydromorfologiczne: budowle piętrzące - rzeki główne i rzeki pozostałe, obiekty mostowe - rzeki pozostałe. Zidentyfikowane presje znaczące zlokalizowane na terenie zlewni dzieliły się na elementy: biologiczne zależne od fizykochemii, biologiczne zależne od hydromorfologii, fizykochemiczne oraz na obszary

chronione. JCWP nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrywania ludności w wodę ani do celów rekreacyjnych. Cały obszar zlewni JCWP jest wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

JCWP Kanał Roguski (RW60001018534) to naturalna część wód. Ocena stanu na podstawie oceny stanu Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska 2014-2019 i oceny eksperckiej wskazała dla omawianej JCWP umiarkowany stan ekologiczny, który determinują wskaźniki: BZT5, OWO, przewodność, azot ogólny, azot amonowy, azot azotanowy, fosfor ogólny, fosfor fosforanowy (V). Stan chemiczny JCWP nie został oceniony. Stan ogólny JCWP oceniono jako zły. Źródła zanieczyszczeń wód JCWP to presje troficzne, do których zaliczono nawożenie i depozycja oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone, zasalające: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym) oraz hydromorfologiczne: prostowanie koryta - rzeki główne, obiekty mostowe - rzeki główne. Zidentyfikowane presje znaczące zlokalizowane na terenie zlewni dzieliły się na: elementy biologiczne zależne od hydromorfologii, elementy fizykochemiczne oraz obszary chronione. JCWP nie jest przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrywania ludności w wodę ani do celów rekreacyjnych. Cały obszar zlewni JCWP jest wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Projekt planu miejscowego dopuszcza lokalizację na terenach oznaczonych symbolem R lokalizację stawów rybnych. Zaopatrzenie w wodę planowanych stawów rybnych nastąpić może wyłącznie na warunkach określonych w przepisach ustawy Prawo wodne. Woda może pochodzić z istniejących cieków (np. rowów melioracyjnych) wyłącznie na podstawie pozwolenia wodnoprawnego, o ile nie naruszy to zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz celów środowiskowych JCWP. Ponadto, czyszczenie stawów, rozumiane jako usuwanie osadów dennych, odbywać się będzie okresowo, w miarę potrzeb eksploatacyjnych. Prace te nie mogą być prowadzone w sposób trwale przekształcający linię brzegową ani pogłębiający zbiornik.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz analizując specyfikę ustaleń analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by w wyniku wprowadzenia ich w życie, wystąpiły uwolnienia zanieczyszczeń do wód powierzchniowych mogące wpływać na ich stan chemiczny i ekologiczny.

Podsumowując należy stwierdzić, że w przypadku realizacji powyższych założeń oraz zapisów związanych z ochroną środowiska wodnego analizowanego dokumentu, nie przewiduje się by realizację jego ustaleń mogła w sposób negatywny oddziaływać na wody powierzchniowe. Dotychczasowe rolnicze użytkowanie terenu nie spowodowało zmian o charakterze ilościowym lub jakościowym wód powierzchniowych. Mimo dotychczasowego rolniczego użytkowania terenu (co mogło już wpłynąć na jakość wód), intensyfikacja lub zmiana profilu produkcji rolnej może zwiększyć to ryzyko.

6.5. Powietrze i klimat akustyczny

Wpływ ustaleń projektu MPZP na jakość powietrza atmosferycznego związany będzie przede wszystkim okresowym podwyższeniem emisji spalin i pyłów, co spowodowane będzie uprawą pól w

okresie wiosennym, letnim i jesiennym. Na ilość emitowanych przez pojazdy zanieczyszczeń mają wpływ takie czynniki, jak rodzaj spalanego paliwa, rozwiązania konstrukcyjne silnika i układu paliwowego, pojemność silnika, moc i związane z nimi zużycie paliwa, konstrukcja układu wydechowego (katalizator), stan techniczny silnika i innych podzespołów, prędkość jazdy, technika jazdy, płynność jazdy, nachylenie niwelety. Wobec tak dużej ilości parametrów, od których zależy emisja, jej dokładne oszacowanie ilościowe jest niemożliwe. Emisje te nie powinny mieć wpływu na tereny mieszkaniowe ze względu na znaczne odległości. Emisje niezorganizowane są ściśle związane z warunkami atmosferycznymi. Pylenie z powierzchni terenów rolnych, zwłaszcza podczas prowadzonej na nich uprawy, występować będzie także wyłącznie w okresach, w których prowadzone będą prace polowe. Największe zapylenie powstaje podczas takich prac jak: bronowanie, młócenie, wałowanie, siew, przesypanie i rozsiewanie nawozów sztucznych, w tym wapna lub innych sypkich substancji, koszenie zbóż, prasowanie słomy, zbiór plodów. Na skalę emisji pyłów zasadniczy wpływ mają opady atmosferyczne, których brak stwarza warunki do znacznego unoszenia się frakcji rozdrobnionych. Zasięg emisji uzależniony będzie od kierunku i prędkości wiatru. Wzmoczona emisja pyłów jest krótkoterminowa i ustaje po zakończeniu prac polowych.

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Podczas prac polowych na analizowanym obszarze wzrośnie obecny poziom hałasu i może pojawić się odczuwanie wibracji i drgań. Oddziaływanie jest uzależnione od wykorzystywanych maszyn rolniczych, zastosowanych technologii itp. Uciążliwości powinny zamykać się w granicach terenów rolnych, w których prowadzone procesy mają charakter krótkotrwały, a poziom zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska ograniczy się do hałasu wytwarzanego przez maszyny rolnicze w okresie ich funkcjonowania. Uciążliwości akustyczne powstające podczas prac polowych w porze dziennej, nie spowodują przekroczenia ustalonej wielkości poziomu hałasu na granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej. Hałas wynikający z użycia sprzętu rolniczego powinien pozostać na dotychczasowym poziomie.

Zatem należy uznać, że użytkowanie rolnicze terenów objętych MPZP nie spowoduje przekroczeń wartości dopuszczalnych poziomów hałasu na obszarach objętych ochroną przed hałasem.

6.6. Krajobraz

Istotnym elementem ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju jest krajobraz, który zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, obok innych komponentów środowiska podlega ochronie. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniałby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacona przez świadome działanie człowieka.

Ochrona krajobrazu dotyczy przede wszystkim cech widokowych i wartości estetycznych obszaru. Należy zaznaczyć, że ocena oddziaływań wizualnych jest jednym z najbardziej subiektywnych elementów oceny oddziaływania ustaleń dokumentu na środowisko. Analiza wpływu planowanych przedsięwzięć na elementy krajobrazu powinna oceniać istniejące zasoby i wartości obszaru, rozpoznawać potencjalne konflikty oraz określać działania minimalizujące negatywne wpływy nowego zagospodarowania terenu.

Analizowany teren posiada przeciętne walory przyrodniczo-krajobrazowe. Jest to teren rolniczy z intensywną uprawą roślin zbożowych i okopowych. W sąsiedztwie również zlokalizowane są tereny uprawne o tożsamej charakterystyce. W obszarze opracowania nie odnotowano istotnych walorów krajobrazowo-przyrodniczych.

W wyniku realizacji ustaleń dokumentu krajobraz nie ulegnie przekształceniu, ponieważ zostaną zachowane jego dotychczasowe funkcje. Nie przewiduje się zmiany ukształtowania terenu ani usuwania istniejących roślin krzewiastych i drzew. W ramach ustaleń projektu planu nie prognozuje się także wprowadzania nowych elementów w krajobraz, który projekt obejmuje. Ocenia się, iż krajobraz nie ulegnie w żadnym stopniu zmianie.

6.7. Formy ochrony przyrody, flora, fauna

Teren objęty projektem planu ma charakter krajobrazu rolniczego z intensywną uprawą roślin zbożowych i okopowych. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Ze względu na intensywną uprawę zbóż i roślin okopowych, teren ten nie jest atrakcyjny dla owadów, płażów, gadów, ptaków i ssaków. Te które występują, są charakterystyczne dla obszarów krajobrazu rolniczego, są pospolite i szeroko rozpowszechnione nie tylko w regionie, ale też w całym kraju. Zdecydowaną większość analizowanego obszaru zajmują użytkowane rolniczo grunty orne dobrych klas bonitacyjnych, które ustalenia projektu MPZP mają chronić. Projekt nie wprowadza terenów, na których dopuszczalne byłoby zainwestowanie, stąd nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu MPZP na szatę roślinną. Produkcja rolna spowodowała uproszczenie struktury ekosystemów na tym obszarze, co doprowadziło do zubożenia gatunkowego różnorodności roślin i zwierząt. Na gruntach rolniczych dominuje roślinność uprawna, zatem wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów pól będzie trwałym oddziaływaniem, ale bez większego znaczenia dla różnorodności szaty roślinnej rejonu.

Ze względu na bliskie sąsiedztwo rowu melioracyjnego i lasu przeprowadzono weryfikację potencjalnego występowania gatunków chronionych. Rowy i zakrzaczenia śródpolne mogą stanowić siedlisko lęgowe dla gatunków ptaków chronionych, takich jak potrzos (*Emberiza schoeniclus*), trzcinniczek (*Acrocephalus scirpaceus*), a także miejsca żerowania dla gatunków szponiastych. Rów melioracyjny, nawet okresowo suchy, może pełnić funkcję korytarza migracyjnego i miejsca rozrodu dla płażów (np. żaba trawna

Rana temporaria, ropucha szara Bufo bufo), które objęte są ścisłą ochroną gatunkową. W bezpośrednim sąsiedztwie kanału mogą występować gatunki gadów, np. zaskroniec zwyczajny (Natrix natrix) – objęty ochroną częściową.

Realizacja ustaleń planu, szczególnie w bezpośrednim sąsiedztwie rowu, może potencjalnie oddziaływać na ww. gatunki. Wobec tego, proponuje się zachowanie istniejącego rowu melioracyjnego jako otwartego ciek, z możliwością jego konserwacji, ale bez jego kanalizacji. Ewentualne prowadzenie prac konserwacyjnych rowu powinno odbywać się poza sezonem lęgowym ptaków i rozrodem płazów (tj. poza okresem od marca do sierpnia).

Nie przewiduje się oddziaływania przedsięwzięcia na szatę roślinną terenów sąsiadujących z terenami rolniczymi. Potencjalnym zagrożeniem dla występujących gatunków zwierząt może być hałas emitowany do środowiska przez maszyny rolnicze pracujące na polach, które dotychczas także miało miejsce. Powstający hałas może powodować ewentualne płoszenie zwierząt. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i odwracalny. Nie będzie ono w sposób znaczący wpływać na ptaki oraz ssaki występujące w otoczeniu omawianego terenu.

Należy podkreślić, iż występująca szata roślinna nie wyróżnia się występowaniem rzadkich, wiekowych czy zagrożonych gatunków drzew i krzewów. Podczas wizji w terenie nie stwierdzono występowania roślin zagrożonych. Na przedmiotowym obszarze nie występują duże skupiska roślin oraz istotne miejsca bytowania zwierząt. Ponadto należy zaznaczyć, że nie można jednoznacznie stwierdzić, że nie ma możliwości pojawienia się gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, ze względu na chociażby na sąsiedztwo z obszarami Natura 2000.

6.7.1. Oddziaływanie na formy ochrony przyrody

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu nie znajduje się w granicach obszarowych form ochrony. W obszarze objętym MPZP nie występują pomniki przyrody. Najbliższe obszary chronione w ramach Natura 2000 tj. Dolina Środkowej Warty (PLB300002) i Lasy Żerkowsko-Czeszewskie (PLH300053) położone są w odległości ok. 6,9 km na północ. Planowane zagospodarowanie na analizowanym obszarze nie koliduje z cennymi przyrodniczo siedliskami dolin rzecznych i lasów.

6.8. Zasoby naturalne

Obszar analizowany zlokalizowany jest w znacznej części na udokumentowanym złożu gazu ziemnego „Chwałęcín” (GZ 20452). Obecnie posiada ono status kopalni w budowie lub eksploatacji próbnej. Projekt MPZP nie określa terenów górnictwa i wydobywania. W ramach zapisu analizowanego dokumentu nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na złożę kopaliny ani wobec jej eksploatacji.

6.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Występują natomiast 2 stanowiska archeologiczne pod numerami AZP 60-32/48, AZP 60-32/44.

Nie przewiduje się by realizacja ustaleń przedmiotowego dokumentu oddziaływała na obiekty archeologiczne. Nie można jednak wykluczyć, że przy realizacji działań inwestycyjnych natrafi się na przedmioty o znaczeniu historycznym. W przypadku natrafienia na takowe przedmioty należy zastosować się do zapisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami precyzując procedurę postępowania w takim przypadku. Zgodnie z zapisami ww. ustawy bezwarunkowo należy:

- wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot;
- zabezpieczyć, przy użyciu dostępnych środków, ten przedmiot i miejsce jego odkrycia;
- niezwłocznie zawiadomić o tym Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest to możliwe – powiadomić wójta gminy Nowe Miasto nad Wartą, który w terminie nie dłuższym niż 3 dni przekaże to zawiadomienie. Jeżeli Wojewódzki Konserwator Zabytków w terminie 5 dni od przyjęcia zawiadomienia nie dokona oględzin odkrytego przedmiotu, przerwane roboty mogą być kontynuowane.

6.10. Oddziaływanie na ludzi

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu MPZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m. in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz władających drogami publicznymi.

Podczas realizacji przedmiotowego planu nastąpi dotychczas utrzymywane oddziaływanie w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza. Oddziaływanie to będzie miało charakter krótkotrwały i odwracalny. W celu ograniczenia odczuwalnych przez człowieka uciążliwości związanych z ponadnormatywnym hałasem zaleca się by prace prowadzone były wyłącznie w porze dziennej, w godzinach od 6-22. Nie przewiduje się innego rodzaju oddziaływań omawianego przedsięwzięcia na ludzi.

6.11. Dobra materialne

Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie miała pozytywne oddziaływanie długoterminowe na dobra materialne. Ustalenie przeznaczenia terenu oraz zasad zagospodarowania zwiększa wartość nieruchomości poprzez nadanie im określonej funkcji (rolnej, leśnej, z możliwością zabudowy) oraz zapewnia ład przestrzenny.

6.12. Gospodarka odpadami

Zapisy planu nie przewidują w granicach jego obowiązywania inwestycji związanych z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów oraz punktów do ich zbierania, magazynowania i przeładunku.

6.13. Klimat

Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie miała znaczącego wpływu na lokalne warunki klimatyczne i bioklimatyczne. Produkcja rolnicza nie ma wpływu na warunki klimatyczne tego regionu.

6.14. Ocena oddziaływania – synteza

Przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I na elementy środowiska przyrodniczego przedstawiono w poniższej macierzy. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników.

Wpływ skutków realizacji ustaleń ocenianego dokumentu, na poszczególne komponenty środowiska można podzielić na: bezpośredni, pośredni, wtórny i skumulowany. Ponadto można je rozpatrywać w kontekście czasu oddziaływania:

- długoterminowego (w skali kilkudziesięciu lat),
- średnioterminowego (około 5 – 10 lat),
- krótkoterminowego (około 1 roku),
- chwilowego (około 1 doby).

Rodzaj i skalę przewidywanych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska przedstawiono w podrozdziałach 6.1-6.13 oraz w poniższej tabeli (tabela 9.)

Tabela 9. Macierz oddziaływań

	ODDZIAŁYWANIE								
	BEZPOŚREDNIE	POŚREDNIE	WTÓRNE	SKUMULOWANE	KRÓTKOTERMINOWE	ŚREDNIOTERMINOWE	DŁUGOTERMINOWE	STAŁE	CHWILOWE
WODY PODZIEMNE		-	-				-		
WODY POWIERZCHNIOWE		-				-			
RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA									
LUDZIE		+					+		
ROŚLINY									
ZWIERZĘTA					-				-
POWIERZCHNIE ZIEMI					-				-
KRAJOBRAZ	+						+	+	
KLIMAT									
ZASOBY NATURALNE									
HAŁAS					-				-
POWIETRZE					-				-
ZABYTKI									
DOBRA MATERIALNE							+		
OBSZARY CHRONIONE W TYM NATURA 2000									

+ może wystąpić pozytywne oddziaływanie

- może wystąpić negatywne oddziaływanie

puste pole oznacza brak oddziaływania

7. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Analiza projektu MPZP wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska wydają się być właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające zrównoważony rozwój. Ocena projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I, obejmujący obszar położony na terenie obrębu Chwałęcín, gminy Nowe Miasto nad Wartą, przeprowadzona w niniejszej prognozie wykazała, że jego ustalenia nie powinny powodować znacząco negatywnego oddziaływania na cele i przedmioty ochrony oraz integralność i spójność obszarów Natura 2000. Projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody oraz innymi przepisami szczególnymi. W związku z tym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie MPZP, wynikającą z potrzeby minimalizacji wpływu na obszar o wysokich walorach środowiska przyrodniczego. Jediną alternatywą do ustaleń projektowanego planu miejscowego jest odstąpienie od jego realizacji, niemniej jednak skutki tego rozwiązania zostały przedstawione w rozdziale 4 niniejszego opracowania.

Przedstawione w projekcie planu rozwiązania planistyczne są zgodne z polityką przestrzenną gminy wyrażoną w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowe Miasto nad Wartą. Przeznaczenie przedmiotowego terenu zgodnie z projektem planu jest najbardziej uzasadnione ze względu na jakość gleb w tym obszarze i konieczność ochrony ich stanu ilościowego i jakościowego.

8. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Podczas przygotowania prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I, obejmujący obszar położony na terenie obrębu Chwałęcín, gminy Nowe Miasto nad Wartą, nie napotkano większych trudności. W niniejszej prognozie zastosowano metody eksperckie mające w możliwie najbardziej dokładnym stopniu określić charakter i natężenie oddziaływania. W tym miejscu należy podkreślić, że prognozując oddziaływanie na środowisko kierowano się potencjalnymi zagrożeniami związanymi z funkcją terenu, a nie z konkretną technologią, jaka może być zastosowana.

Należy podkreślić, że prognozę zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

9. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

W przypadku oceny ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I, obejmujący obszar położony na terenie obrębu Chwałęcín, gminy Nowe Miasto nad Wartą, nie stwierdza się by mogły one powodować wystąpienie znacząco negatywnego oddziaływania na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. W związku z tym nie zachodzi konieczność rozpatrywania działań kompensacyjnych.

W celu ograniczenia oddziaływania i ochrony środowiska, zarówno na obszarze opracowania planu, jak i w jego sąsiedztwie, w związku z ustaleniami przedmiotowego dokumentu, wskazane jest zastosowanie następujących zasad i rozwiązań:

- stosowanie dawek nawozów naturalnych i sztucznych wynikających z potrzeb na podstawie analizy chemicznej gleby,
- stosowanie aplikatorów doglebowych dla nawozów naturalnych płynnych,
- zachowanie istniejącej zielonej infrastruktury w postaci miedz, pasów zarośli i drzew.

10. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I, obejmujący obszar położony

na terenie obrębu Chwałęcín, gminy Nowe Miasto nad Wartą, dotyczy terenu, który zlokalizowany jest w odległości ok. 180 km od najbliższej granicy Polski. Ponadto projektowany sposób użytkowania analizowanego terenu nie jest zaliczone do przedsięwzięć, które wymieniono w załączniku 1 do Konwencji z Espoo, precyzującego rodzaje działalności mogące powodować oddziaływanie transgraniczne. W związku z powyższym i z uwagi na lokalną skalę oddziaływań ocenianego dokumentu jego ustalenia nie będą w żaden sposób wpływać na środowisko krajów sąsiednich.

11. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIENÍ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy w Nowym Mieście nad Wartą. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkie niekorzystne zjawiska mające wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy jej rozwój.

Urząd Gminy może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa związanego z ochroną środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie. Na podstawie wizji terenowych i w ramach wydawanych decyzji administracyjnych dokonywana będzie analiza oraz ocena spełnienia wymogów postawionych w zapisach MPZP. W razie stwierdzenia istotnych naruszeń postanowień planu miejscowego, należy wnieść do właściwego organu nadzoru budowlanego o wydanie decyzji nakazującej dostosowanie zagospodarowania terenu do wymogów planu miejscowego.

W związku z powyższym, proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień projektu MPZP był realizowany systematycznie, z wykorzystaniem wyników:

- Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu,
- dostępnych danych pochodzących z dokumentów środowiskowych (np. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach) dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze gminy,
- indywidualnych obserwacji i analiz prowadzonych przez gminę lub na jej zlecenie.

Zakres monitoringu powinien obejmować ocenę jakości oraz zmian podstawowych komponentów środowiska, takich jak:

- jakość powietrza i stan sanitarny,
- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- jakość i zanieczyszczenie gleb,
- warunki klimatu akustycznego,
- różnorodność biologiczna, w tym stan siedlisk i gatunków chronionych,
- gospodarka odpadami,

- presja inwestycyjna na cenne przyrodniczo obszary, w tym obszary Natura 2000.

Monitoring powinien umożliwiać identyfikację tendencji zmian stanu środowiska, wykrywanie obszarów zagrożonych przekroczeniem standardów jakości środowiska oraz wskazywać potrzebę podejmowania działań naprawczych lub kompensacyjnych. Dla zapewnienia odpowiedniej częstotliwości i jakości monitoringu proponuje się:

- coroczną analizę dostępnych danych środowiskowych dla obszaru gminy,
- sporządzanie raportów środowiskowych w cyklu minimum 2-letnim, zawierających rekomendacje dotyczące dalszego zagospodarowania przestrzennego i ochrony środowiska,
- bieżące reagowanie na pojawiające się zagrożenia środowiskowe, wynikające z inwestycji realizowanych na podstawie ustaleń MPZP.

Zaleca się, by gmina gromadziła i analizowała dane nie tylko w oparciu o monitoring państwowy, ale również poprzez współpracę z instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, lokalną społecznością oraz organami odpowiedzialnymi za ochronę przyrody i gospodarkę wodną.

Wdrożenie powyższych metod analizy skutków realizacji postanowień MPZP pozwoli na bieżące śledzenie oddziaływań przestrzennych na środowisko oraz na podejmowanie działań zmierzających do ochrony zasobów naturalnych i jakości życia mieszkańców gminy.

12. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Opracowanie przedmiotowego MPZP ma na celu ochronę gruntów ornych o dobrej jakości bonitacyjnej w granicach obrębu Chwałęcín.
2. Analizując założenia przedmiotowego aktu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest niezauważalna, ponieważ dotychczas na terenie objętym planem była prowadzona działalność rolnicza.
3. Ustalenia analizowanego aktu, przy przestrzeganiu przepisów prawa i zaleceń minimalizujących skutki uboczne, nie powinny w znacząco negatywny sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość, w tym zdrowie ludzi, zwierząt, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat i zabytki.
4. Teren objęty opracowaniem nie znajduje się w granicach form ochrony przyrody wyróżnionych w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
5. Z przeprowadzonych analiz wynika, że ustalenia projektu MPZP nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
6. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane są do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

13. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112. ze zm.). Prognoza dotyczy **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I.**

Podstawowym celem prognozy jest wskazanie, jak określone w projekcie przedmiotowego dokumentu ustalenia wpłyną na środowisko.

W niniejszej prognozie przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą. Poddano analizie i ocenie istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest na południe od drogi powiatowej nr 3680P, gdzie jego północną granicę stanowi rów melioracyjny. Wschodnia część terenu objętego objektem planu sąsiaduje z niewielkim kompleksem leśnym. W północno-zachodnim fragmencie obszaru opracowania sąsiedztwo pełni teren zabudowy zagrodowej.

Projekt planu ustala funkcję terenów oznaczonych na rysunku symbolem **1R** – teren rolnictwa, oznaczony na rysunku planu symbolem 1R.

Na analizowanym obszarze występują głównie grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako grunty orne (R) klas IIIa, IVa, V.

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest niewidoczna. Zgodnie z zapisami planu, tereny dotychczas użytkowane rolniczo zostaną zachowane, będąc przy okazji objęte funkcją terenów rolniczych. Docelowo pozwoli to zapobiec zainwestowaniu terenów o wysokiej jakości bonitacyjnej gleb.

Analizując założenia przedmiotowego dokumentu skala zmian w porównaniu do stanu istniejącego jest niewidoczna. Zgodnie z zapisami planu, tereny dotychczas użytkowane rolniczo oraz teren lasu zostaną zachowane, będąc przy okazji objęte funkcją terenów rolniczych. Docelowo pozwoli to zapobiec zainwestowaniu terenów o wysokiej jakości bonitacyjnej gleb. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dopuszcza wydzielenie działek pod lokalizację urządzeń i obiektów budowlanych infrastruktury technicznej, stosownie do potrzeb; lokalizację stawów rybnych i innych zbiorników

wodnych, służących potrzebom rolnictwa, lokalizację sieci infrastruktury technicznej i urządzeń z nimi związanych, w tym urządzeń melioracyjnych, lokalizacji sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej.

Analizie poddano wpływ realizacji dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, takie jak powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, gospodarkę odpadami, dobra materialne oraz zdrowie ludzi, emisję hałasu i zabytki. W jej wyniku ustalono, że realizacja ustaleń projektu MPZP, wpłynie na niektóre elementy środowiska przyrodniczego. Działania te mają charakter krótko-, średnio- i długoterminowy, niemniej jednak są to najczęściej oddziaływania o charakterze chwilowym będące wynikiem podtrzymania funkcji rolniczej terenów oraz skutków uprawy rolnej. Zidentyfikowane oddziaływania mają także charakter pozytywny.

Do głównych problemów z zakresu ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu zalicza się wtórne oddziaływanie z terenów rolniczych na wody JCWP, które obecnie posiadają dobry stan ilościowy i chemiczny. W wyniku realizacji ustaleń przedmiotowego MPZP nie przewiduje się istotnych zmian obecnych warunków hydrogeologicznych w jego obszarze oraz w jego otoczeniu.

Nie przewiduje się również by realizacja ustaleń analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogła powodować nieosiągnięcia celów środowiskowych dla wód powierzchniowych zawartych w planie gospodarowania wodami i ustawie Prawo wodne.

Wpływ ustaleń projektu MPZP na jakość powietrza atmosferycznego związany będzie przede wszystkim z emisją spalin i pyłów z pojazdów i maszyn podczas prowadzenia prac rolniczych. Z jakością powietrza atmosferycznego związek będzie miała także emisja pyłów, która związana jest z pracami rolniczymi. Zarówno emisje spalin jak i pyłów mają charakter krótkotrwały i ustają po zakończeniu prac polowych.

W wyniku realizacji ustaleń dokumentu krajobraz nie ulegnie przekształceniu, ponieważ zostaną zachowane jego dotychczasowe funkcje. Uznaje się, iż będzie to oddziaływanie o charakterze pozytywnym z powodu utrzymania cech krajobrazu rolniczego. Nie przewiduje się zmiany ukształtowania terenu ani usuwania istniejących roślin krzewiastych i drzew. W ramach ustaleń projektu planu nie prognozuje się także wprowadzania nowych elementów w krajobraz, który projekt obejmuje. Ocenia się więc, iż krajobraz nie ulegnie w żadnym stopniu zmianie. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ma na celu ochronę gleb o wysokich klasach bonitacyjnych, co w perspektywie długoterminowej przyniesie znaczne korzyści środowiskowe i gospodarcze.

Teren objęty projektem planu ma charakter krajobrazu rolniczego z intensywną uprawą roślin zbożowych i okopowych. Obszar ten nie przedstawia większej wartości pod względem występowania roślin. Większość gatunków to gatunki pospolite. Nie zaobserwowano gatunków flory objętych ochroną. Ze względu na intensywną uprawę zbóż i roślin okopowych, oraz niewielki udział dróg śródpolnych i niewielką ilość zadrzewień i krzewów – teren ten nie jest atrakcyjny dla owadów, płazów, gadów, ptaków i ssaków. Te które występują, są charakterystyczne dla obszarów krajobrazu rolniczego,

są pospolite i szeroko rozpowszechnione nie tylko w regionie, ale też w całym kraju. Zdecydowaną większość analizowanego obszaru zajmują użytkowane rolniczo grunty orne dobrych klas bonitacyjnych, które ustalenia projektu MPZP mają chronić. Projekt nie wprowadza terenów, na których dopuszczone zostałyby zainwestowanie, stąd nie przewiduje się znaczącego oddziaływania ustaleń projektu MPZP na szatę roślinną. Produkcja rolna spowodowała uproszczenie struktury ekosystemów na tym obszarze, co doprowadziło do zubożenia gatunkowej różnorodności roślin i zwierząt. Na gruntach rolniczych dominuje roślinność uprawna, zatem wyłączenie z użytkowania rolniczego terenów pól będzie trwałym oddziaływaniem, ale bez większego znaczenia dla różnorodności szaty roślinnej rejonu.

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu nie znajduje w granicach obszarów chronionych, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ani przez jego granice nie przebiega korytarz ekologiczny. Najbliższe obszary chronione w ramach Natura 2000 tj. Dolina Śródkowej Warty (PLB300002) oraz Lasy Żerkowsko-Czeszewskie (PLH300053) położone są w odległości ok. 6,9 km na północ. Nie przewiduje się zatem, by ustalenia projektu MPZP wpłynęły w istotny sposób na stan siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin dla których został wyznaczony obszar Natura 2000 oraz na powiązania przyrodnicze pomiędzy poszczególnymi obszarami sieci obszarów Natura 2000.

W obszarze objętym ustaleniami ocenianego dokumentu nie występują także pomniki przyrody.

Na analizowanym obszarze nie występują obiekty wpisane do rejestru zabytków Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Występuje natomiast 2 stanowisk archeologicznych o numerach stanowisk: AZP 60-32/48, AZP 60-32/44.

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu MPZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymywane m. in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza oraz władających drogami publicznymi. Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła wpływać na dobra materialne.

Realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie miała znaczącego wpływu na lokalne warunki klimatyczne i bioklimatyczne.

Podkreślić należy, iż dotychczasowe zagospodarowanie terenu, podobnie jak projektowane, wywołuje zarówno pozytywne jak i negatywne skutki dla środowiska naturalnego. Jeżeli realizacja projektowanego zagospodarowania terenu przebiegać będzie w sposób prawidłowy, środowisko przyrodnicze nie dozna większego uszczerbku.

Poznań, 27 lutego 2026 r.

Oświadczenie

Niniejszym oświadczam, że wszyscy członkowie zespołu opracowującego „Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowe Miasto nad Wartą dla terenów w obrębie ewidencyjnym Chwałęcín – etap I, spełniają wymagania wynikające z art. 74a ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zmianami). Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierownik zespołu
Krzysztof Pyszny

